CENTRALIZACYA
TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO
DO
OGÓŁU TOWARZYSTWA.

Obywatele!

W skutek wyborów w dniu 25 kwietnia r. b. w Towarzystwie odbytych, powołani do nowego składu Centralizacyi członkowie: Sznajde Franciszek, Worcell Stanisław, Mazurkiewicz Wincenty, Heltman Wiktor i Darasz Wojciech, zawiązali się na dniu 1ym lipca r. b. w nowy komplet, i czynności urzędowania swego rozpoczęli.

W zamieszczoném poniżéj oświadczeniu, dwaj nowo wchodzący do składu Centralizacyi członkowie: Sznajde Franciszek i Worcell Stanisław, wypowiadają wam, Obywatele, myśl swoją we względzie obecnego stanu sprawy narodowéj i czynności jéj dotyczących, która, jako wszystkim nam spólna — za nim nowy skład Centralizacyi obszerniéj ją przedstawi — będzie dla was jednym więcéj dowodem najzupełniejszéj jedności waszéj Instytucyi Naczelnéj.

Z pojedynczych dotychczasowych okólników wiadomy wam jest, Obywatele, ogół czynności które przez czas naszego urzędowania dokonaliśmy; resztę potrzebnych pod tym względem objaśnień, nowa władza dopełni. Obecnie kończącemu urzędowanie swoje kompletowi Centralizacyi nie pozostaje, jak zdać wam sprawozdanie z funduszów, które, wraz ze zmianami w liczebnym stanie Towarzystwa zaszłemi, do tego okólnika załączamy.

Zawiadamiamy was przytém, iż wybór Sekcyi przedstawiającéj uzupełniony już został. Na Sekcyę tę Sekcya Nantes powołaną została, jak to poniżéj zamieszczony wykaz wotów udowadnia.

Pozdrowienie Braterskie.

Versailles, dnia 1 lipca 1847.

Sekretarz:
Wiktor Heltman.

Prezydujący z kolei:
Wojciech Darasz.

OŚWIADCZENIE.

Powołani do Centralizacyi mieliśmy, przed zajęciem miejsc naszych, do spełnienia obowiązek względem wyborców naszych, narodu i siebię: powinniśmy byli przekonać się czyli w możności będziemy odpowiedzenia zaufaniu pierwszych, usłużenia sprawie drugiego, nakoniec pozostania w zgodności z własném sumieniem, to jest z pojęciem naszych względem Ojczyzny obowiązków.

Pod potrójnym tym względem rozważaliśmy więc długo, ściśle, sumiennie przedstawione nam przez Centralizacyą sprawozdanie i akta. Przekonanie jakieśmy z przeglądu tego nabyli przychodzimy dziś Towarzystwu przedstawić.

Przekonaniem tém jest: że pojmowanie sprawy narodowéj przez poprzedników naszych jest pojmowaniem naszém; że zastosowanie jego do czynu było w danych i niezależnych od Centralizacyi okolicznościach stosownem, uczciwém, zgodném z uczuciami Polaka i zasadami Towarzystwa; że odpowiedzialność za nie śmiało na siebię przyjąć możemy; i że daléj rozwijając politykę przez nich obraną, zbliżymy się drogą najkrótszą do założonego przez Towarzystwo celu: wyzwolenia Ojczyzny od wrogów a ludu jéj od poniżenia i ucisku.

Wszystkie inne względy uważaliśmy za podrzędne.

Ponieważ jednak rzecz osób wytoczoną została w obec Towarzystwa i Emigracyi w sposób mylny, bo na domysłach i nieznajomości czynów dokonanych oparty — w sposób dla sprawy Ojczystéj szkodliwy, bo zagrażający bytowi Towarzystwa, owego jedynego środka skutecznego służenia jéj i zachowania z krajem stosunków i jedności — obowiązkiem jest oprócz tego naszym do powyższego oświadczenia dodać, że w przedstawionych nam dowodach znaleźliśmy zupełne zbicie robionych członkom schodzącego Centralizacyi składu zarzutów.

Szczęśliwi w sumieniu naszém będziemy, dopóki nikt prawdziwszych przeciw nam niezaniesie!

To świadectwo, ten sąd nasz niezależnie wyrzekłszy, stajemy się odtąd w sporze wytoczonym, stronami. Odpowiedzialność na byłym składzie ciążąca, całkiem na nas przechodzi. Przyjmujemy ją. Milczyć odtąd o powodach przekonania naszego, jak było poprzedników naszych, tak naszym będzie obowiązkiem, a dążyć do zamierzonego celu bez względu na bezzasadne zarzuty, prawidłem urzędowego postępowania naszego. Rys jego na przyszłość przedstawimy Towarzystwu wraz z całym składem, z którym jedność nierozdzielną w słowie, pojęciach i czynie odtąd stanowimy.

Pozdrowienie i Braterstwo.

Franciszek Sznajde.
Stanisław Worcell.

Versailles, dnia 1 lipca 1847 r.

WYKAZ WOTÓW NA SEKCYĘ PRZEDSTAWIAJĄCĄ.

WOTUJĄCYCH 688.

Nantes. — Agen i okolice 36 — Alençon 7 — Angers 17. — Angoulême 20 — Arles-sur-Tech i Perpignan 3 — Aurillac 2 — Auxerre 4 — Avignon 7 — Avranches 2 — Bagnères-de-Luchon 1 — Besançon 11 — Blois 5 — Bordeaux 18 — Cap-de-Coste 1 — Château-Gontier 2 — Château-Thierry 2 — Clermont-Ferrand 10 — Condé-sur-Noireau 3 — Evreux 7 — Grignon 2 — Hâvre 8 — Héricy i okolice 15 — Huppain 2 — Jersey 7 — L'Aigle 6 — La Chapelle-Blanche 1 — La Grand'Combe 6 — Laon 2 — La Rochelle 12 — Laval 5 — Le Mans 12 — Les Andelys 1 — Les Fontaines 2 — Lille 8 — Londyn 31 — Lyon 18 — Marseille 9 — Meaux 1 — Montpellier 16 — Nantes 23 — Nîmes 8 — Niort 18 — Orléans 8 — Pacy-sur-Eure 1 — Paryż 94 — Périgueux 2 — Poitiers 26 — Port-Ste-Marie 6 — Puy-l'Evêque 15 — Reims 12 — Rennes 1 — Rochefort 15 — Rouen 14 — St.-Genis 1 — St.-Servan 2 — Strasbourg 6 — Tarbes 6 — Valence 6 — Versailles 11 — Villefranche 1 — Villeneuve-sur-Lot 6 — Vimoutiers 2 — Członkowie Centralizacyi 5. — Razem 611.

Poitiers. — Nantes 31.

Tours. — Bagnères de-Luchon 1 — Châlons-sur-Saône 7 — Espalion 1 — Poitiers 3 — Puy-l'Evêque 3 — Strasbourg 13 — Razem 28.

Paryż. — Airvault 4 — Bourbonne-les-Bains 1 — Paryż 3 — St.-Junien i Rochechouart 6 — Razem 14.

Strasbourg. — Hâvre 3.

Agen. — Digne 1.

USTANOWIENIE KOMPLETU.

Podług okólnika 12go z d. 5 maja b. r., ogół członków komplet stanowiących, wynosił		1,220
Od tego czasu ubyło :		
1. Stosownie do zmian zamieszczonych w Okólniku niniejszym	4	55
2. Niezamieszczeni jeszcze w Okólniku, lecz którzy ogłosili na zewnątrz swoje z Towarzystwa wystąpienie . . .	51	
Ogół członków komplet stanowiących wynosi		1,175
Bezwzględna więc większość przypada na liczbę		588
A większość 3/4 czyli kompletu prawnego, na liczbę		442

RACHUNEK OGÓLNY FUNDUSZÓW TOW. DEM. POLSKIEGO.

PRZYCHÓD.

Remanent z d. 1go marca 1847			1,541	45
1. Podatek zwyczajny	3,190	40	17,268	45
2. Dochód nadzwyczajny na potrzeby Towarz. .	13,784	»		
3. Dochód nadzwyczajny na wsparcia	31	50		
4. Za pisma Towarzystwa	184	05		
5. Na familię Zaliwskiego	78	50		
Razem . . .			18,809	90

ROZCHÓD.

1. Na potrzeby wewnętrzne Towarzystwa . . .	5,347	22	17,742	28
2. Wydatki nadzwyczajne	10,940	»		
3. Wsparcia z funduszów bratnich.	1,395	06		
4. Na Familię Zaliwskiego	60	»		
Pozostaje w kassie . . .			1,067	62

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY

PODATKU ZŁOŻONEGO OD 1GO MARCA DO 1GO LIPCA 1847 ROKU.

NAZWISKA MIEJSC.	MARZEC.		KWIECIEŃ.		MAJ.		CZERWIEC.		NA FAMILIĘ ZALIWSKIEGO.	
	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.
Agen, Sekcya.	»	»	»	»	56	75	»	»	»	»
Aigrefeuille, 1 członek . .	»	»	»	»	»	»	15	»	»	»
Alais, 1 czł.	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Angers, Sekcya.	»	»	85	55	»	»	»	»	»	»
Aurillac, 1 czł.	»	»	»	»	1	50	»	»	»	»
Avignon, Sekcya	»	»	»	»	53	»	»	»	»	»
Avranches, 1 czł.	»	»	»	»	20	»	»	»	2	50
Bar-le-Duc, Sekcya. . . .	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Bastennes, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	6	»	1	»
Bordeaux, Sekcya	176	50	»	»	»	»	»	»	»	»
Bruxelles, 1 czł.	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Caen, 2 czł.	»	»	»	»	»	»	32	»	3	»
Cambrai, 1 czł.	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Cap-de-Coste, 1 czł. . . .	»	»	7	50	»	»	»	»	1	»
Cerifontaine	»	»	»	»	»	»	15	»	»	»
Cernay, 1 czł.	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»
Châlons-sur-Saône, Sekcya	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Château-Gontier, 1 czł. . .	»	»	»	»	8	»	»	»	»	»
Chateau-Razay, 1 czł. . .	»	»	»	»	60	»	»	»	»	»
Clamecy, Sekcya	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Colmar, 4 czł.	13	50	»	»	»	»	»	»	»	»
Condé-sur-Noireau, 1 czł.	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Craon, Sekcya	10	»	8	75	»	»	»	»	»	»
Espalion, 1 czł.	22	50	»	»	»	»	»	»	1	»
Evreux, Sekcya	»	»	19	»	»	»	»	»	»	»
Figeac, Sekcya	3	60	»	»	»	»	»	»	»	»
Grand'Combe, Sekcya. . .	»	»	40	»	»	»	15	50	»	»
Hâvre, Sekcya	101	75	»	»	»	»	»	»	7	50
Huppain, 1 czł.	»	»	»	»	4	»	»	»	»	25
La Guerche, 1 czł.	96	»	»	»	»	»	»	»	5	75
La Rochelle, Sekcya . . .	»	»	»	»	»	»	108	50	2	35
Laval, Sekcya	»	»	»	»	6	»	7	40	»	»
Layon-et-Loire, 1 czł. . .	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»
Le Mans, Sekcya	»	»	13	75	»	»	»	»	1	30
Londyn, Sekcya.	»	»	»	»	»	»	»	»	3	75
Loudun, 3 czł.	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Lyon, Sekcya.	110	75	»	»	»	»	60	»	»	»
Marchenoir, 1 czł.	30	»	»	»	»	»	»	»	3	»
Montpellier, Sekcya . . .	30	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Mortain, 1 czł.	»	»	»	»	6	»	»	»	»	»
Moulins-la-Marche, 1 czł. .	9	»	»	»	»	»	»	»	1	50
Zniesienie . . .	708	60	186	55	215	25	279	40	33	90

NAZWISKA MIEJSC.	MARZEC.		KWIECIEŃ.		MAJ.		CZERWIEC.		NA FAMILIĘ ZALIWSKIEGO.	
	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.
Z przeniesienia . .	708	60	186	55	215	25	279	40	33	90
Nantes, Sekcya	»	»	450	»	»	»	»	»	11	50
Nîmes, Sekcya	»	»	69	»	»	»	»	»	»	»
Niort, Sekcya	17	45	»	»	»	»	17	50	»	»
Pacy-sur-Eure, 1 czł. . .	4	50	4	50	4	50	4	50	2	»
Paryż, Sekcya	126	50	172	65	66	85	102	50	13	»
Poitiers, Sekcya	54	30	40	80	51	30	38	30	7	80
Port-Ste-Marie, Sekcya. .	»	»	16	50	12	»	»	»	»	»
Reims, Sekcya	151	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rochefort, Sekcya	»	»	»	»	»	»	36	75	»	»
Strasbourg, Sekcya	»	»	57	95	»	»	»	»	2	50
Surgèrs, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	6	»	»	»
Ste-Foy, 2 czł.	41	»	»	»	»	»	»	»	1	50
St-Jean-d'Angely, 1 czł. .	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»
St-Oyen, 1 czł.	»	»	»	»	4	»	»	»	»	»
St-Servan, 2 czł.	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»
Tarbes, 1 czł.	6	»	»	»	»	»	»	»	»	75
Thairé, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	15	»	»	»
Toulon, 1 czł.	»	»	»	»	6	»	»	»	1	»
Toulouse, Sekcya	18	25	10	75	»	»	»	»	»	»
Valbonne, Cannes, Cannet 3 czł.	27	»	»	»	»	»	»	»	1	»
Valence, 1 czł.	»	»	»	»	6	»	25	»	»	»
Vauluisant	24	»	»	»	»	»	»	»	»	50
Versailles, Sekcya	8	25	22	»	18	50	26	50	3	05
Villefranche, 2 czł.	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ogół . .	1,211	85	1,042	70	384	40	551	45	78	50

REKAPITULACYA.

W miesiącu marcu	1,211	85
» kwietniu	1,042	70
» maju	384	40
» czerwcu	551	45
Razem	3,190	40

DOCHÓD NADZWYCZAJNY NA POTRZEBY TOWARZYSTWA.

A. N. K.	3,000	»
B. K.	8,000	»
N. C.	1,200	»
C. N.	500	»
B. P.	500	»
K. D.	176	»
W. M.	396	»
Od 1 czł. z Cahors	2	»
Od 2 nieczłonków z Reims	10	»
Razem	13,784	»

FUNDUSZE NA POTRZEBY TOWARZYSTWA.

PRZYCHÓD.

a) Remanent wykazany z d. 1 marca			1,541	45
b) 3/4 podatku zwyczajnego w marcu	908	90	2,392	75
» kwietniu	782	»		
» maju	288	30		
» czerwcu	413	55		
c) Dochód nadzwyczajny			13,784	»
d) Za pisma Towarzystwa			184	05
Razem			17,902	25

ROZCHÓD.

Koszta korespondencyi	562	95
Wydatki kancellaryi	47	20
Opał, światło i lokal Biblioteki	54	50
Paki, pakiety i komissyoner	134	95
Rozsyłanie okólników i pism Towarzystwa	69	45
Wymiana i kupno mandatów	17	42
Zakupienie książek, broszur i abonament dzienników . . .	118	75
Korrektorowi druków	28	»
Drukarzowi à conto rozmaitych druków	1,000	»
Broszowanie różnych pism Towarzystwa	119	»
Papier na okólniki i inne pisma	293	25
Podróże i różne wydatki w interesie Towarzystwa	304	45
Podróż jednego z członków Centralizacyi do Wersalu	100	»
Jednemu uczniowi w szkole polskiéj na Batignolles na przedstawienie Sekcyi Paryż	60	»
Na potrzeby szkoły wojskowéj i dodatki uczniom	1,042	30
Członkom Centralizacyi i jéj pomocnikowi	1,395	»
Wydatki nadzwyczajne	10,940	»
Razem	16,287	22

REKAPITULACYA.

Przychód od d. 1 marca do 1 lipca 1847 r.	17,902	25
Rozchód w tymże czasie	16,287	22
Zostaje w kasie	1,615	03

FUNDUSZE NA WSPARCIA POTRZEBNYCH.

PRZYCHÓD.

a) 1/4 podatku zwyczajnego w marcu	302	95	797	65
kwietniu	260	70		
maju	96	10		
czerwcu	137	90		
b) Spadek po zmarłym Janie Forsterze w Agen			31	50
Razem			829	15

ROZCHÓD.

[illegible] na przedstawienie Sekcyi			30	»
Ponikiewskiemu Józefowi z Carpentras			15	»
N. N. na mocy § 18 org. wew. o funduszach bratnich			140	»
Mułkowskiemu Hipolitowi na przedstawienie Sekcyi Lille			15	»
Misińskiemu Maciejowi	ditto	ditto	15	»
Wodzie Stanisławowi	ditto	Sekcyi Toulouse	5	»
Rogalskiemu Franc. i Rożańskiemu Ign. na przed. S. Chalôns-s.-S.			15	»
Fastrzykowskiemu małoletniemu na przedstawienie Sekcyi Bordeaux			30	»
Abramowiczowi	ditto	ditto	10	»
Moleskiemu Józefowi	ditto	S. Montpellier	30	»
Suchorskiemu Aleksandrowi	ditto	S. Paryż	40	»
Ratajskiéj wdowie	ditto	ditto	40	»
Bezemu Walentemu	ditto	ditto	20	»
Sekcya Reims wypłaciła różne wsparcia w 1846 i 1847 r.			111	»
Orzelskiemu Aleksandrowi choremu			15	»
Kiełkiewiczowi Mikołajowi w Lille, dwurazowe			25	»
Czerwińskiemu Stanisławowi na przedstawienie S. Strasbourg			20	»
Spieglowi Klemensowi	ditto	ditto	15	»
Tomaszewskiemu Jacentemu	ditto	S. Angers	10	»
Wiśniewskiemu Józefowi	ditto	ditto	20	»
Drozdowi Pawłowi	ditto	S. Nantes	45	»
Wojciechowskiemu Błażejowi	ditto	ditto	10	»
Flincie	ditto	ditto	20	»
Wojence Ignacemu	ditto	S. Nîmes	15	»
Na pogrzeb Dawidowicza Aleksandra	ditto	ditto	13	»
Müllerowi Józefowi	ditto	S. Paryż	20	»
Wawrzelskiéj wdowie	ditto	ditto	10	»
Psarskiéj wdowie	ditto	ditto	25	»
Bujwidowi	ditto	ditto	15	»
Klaczce	ditto	ditto	10	»
Na pogrzeb Sebastyana Nowaka	ditto	ditto	35	»
Lewensteinowi			3	»
Sosnowskiemu nowoprzybyłemu			20	»
Rejnowiczowi Albertowi na przedstawienie Sekcyi Toulouse			60	»
Wyszyńskiemu Emilowi	ditto	S. L'aigle	20	»
Szczepanowskiemu Janowi	ditto	członków z Lavelanet	15	»
Borowskiemu Szymonowi	ditto	S. Paryż	20	»
Hołubowiczowi na pogrzeb żony	ditto	ditto	10	»
Godeckiemu Bonawenturze			5	»
Konarzewskiemu			5	»
Włodarskiemu			5	»
Darowskiemu Szymonowi na przedst. jednego członka z Bruxelli			30	»
Pałczyńskiemu Maciejowi	ditto	S. Paryż	30	»
Kolendzie Kazimierzowi	ditto	S. Poitiers	5	»
Wolskiemu Tomaszowi	ditto	S. La Rochelle	15	»
Momidłowskiemu i Laskowskiemu w Szwajcaryi na książki			10	»
Koszta przesyłki			14	»
Deficyt wykazany w ostatniém sprawozdaniu			289	6
		Razem	1,395	6

REKAPITULACYA.

Przychód od d. 1 marca do 1 lipca 1847	829	15
Rozchód w tymże czasie	1,395	6
Naddano	565	91

FUNDUSZ NA FAMILIĘ ZALIWSKIEGO.

Wpłynęło podług szczegółowego wykazu	78	50
Wypłacono Ob. Zaliwskiéj	60	»
Zostaje	18	50

NA CZYTELNIĘ POLSKĄ W PARYŻU.

Avranches fr. 3 — Caen fr. 2 — Le Mans fr. 3 — St- Jean d'Angely fr. 1 — Strasbourg c. 20 — Toulon c. 50 — Versailles fr. 6 c. 10. Razem 15 80

Wypłacono S. Paryż . .	15	80
	00	00

ZMIANY W LICZEBNYM STANIE TOWARZYSTWA

od ostatniego Okólnika z d. 5 maja b. r.

PRZYSTĄPILI :

w *Jonzac* (Charente-Inférieure).

Jacewicz Adam, d. 23 kwietnia b. r.

w *Macon* (Saône-et-Loire).

Kazimierski Józef, d. 18 maja b. r.

WYKREŚLENI.

1. Groza Pius-Henryk, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Montpellier, dnia 25 kwietnia b. r., za zarzuty wyniesione na Naczelną Instytucyę Towarzystwa, a niczem nieudowodnione, a zatem za prostą potwarz wymyśloną w celu szkodzenia sprawie publicznéj.

2. Stępniewicz Leonard-Marcin, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Rouen, d. 18 kwietnia b. r., za żądanie amnestyi u Króla Pruskiego.

3. Jocz Aleksander, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Strasbourg, dnia 19 kwietnia b. r., za odstąpienie zasad Towarzystwa i przejście do związku Trzeciego-Maja.

4. Grabowiecki Hiacynt, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi La Rochelle, dnia 29 czerwca b. r., jako nieuległy woli większości i niepodzielający zasad i działań Towarzystwa.

ZMARLI.

Cogen Antoni, w miesiącu czerwcu b. r., w Angers (Maine-et-Loire).
Rejnowicz Albert, d. 12 czerwca b. r., w Toulouse (Haute-Garonne).

Versailles, dnia 1 lipca 1847.

Za zgodność : Sekretarz Centralizacyi :

Wiktor Heltman.

W drukarni L. Martinet, przy ulicy Jacob, 30.

DO

OGOŁU TOWARZYSTWA

DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO.

SEKCYA INGOUVILLE.

Kiedy po ogłoszeniu Manifestem naszéj politycznéj wiary, przedsięwzięliśmy działania nasze na rozleglejsze przenieść pole; kiedy powierzając Centralizacji te działania, otoczyliśmy ją zaufaniem, i błogosławieństwem naszém opatrzyli jéj pierwsze na téj drodze kroki, już wówczas pojmowaliśmy, Obywatele, że dzieło oswobodzenia narodu gnieciónego jarzmem zewnętrznéj przemocy, nie może być jednéj chwili dziełem.

Oddając hołd należny heroizmowi wypraw Zaliwskiego i Konarskiego, na wspólnéj z nami opartych myśli, które brakiem przygotowawczych prac upadły, nabraliśmy niezmiennego przekonania, że, aby usiłowania nasze pomyślny obrót wzięły, wielkich prac dokonać nam należy: myśl naszą przenieść do kraju, wyrobić, skupić i że tak powiemy stworzyć materjały do przyszłego powstania, które głównie oprzeć się miało i na nowym, nietkniętym dotąd żywiole narodowéj siły. W zdaniach sprawy z czynności przez każdą Instytucją centralną dokonywanych, odbieraliśmy zapewnienia, że chociaż wolnym, ale pewnym krokiem zdążamy do celu. I Towarzystwo w nielicznym zastępie, wspólnością myśli silne, pełne nadziei, cierpliwe, stało niezłomnie przy rzeczy publicznéj, zdobyło sobie w Emigracji jedyną pozycję, i zaczynało być rozumiane w kraju. Lecz jednomyślność ta przestała istnieć w gronie Centralizacji, na dwa lata przed ruchem Krakowa. Mniejszość stała przy pojętéj dobrze myśli Towarzystwa. Większość dała się pchnąć i sama pchnęła kraj do ruchu, jak się pokazało, przed zgromadzeniem koniecznych na to warunków, przed wyrobieniem głównego siły narodowéj żywiołu. Instytucja, którą ruch zastał u steru Towarzystwa, nie znalazła się na stanowisku przez naturę rzeczy sobie wskazaném; kraj do ruchu popchnąwszy, nie przyniosła mu ze swéj strony żadnego udziału, a przez to, jak z jednéj strony stała się powodem narodowéj klęski, tak z drugiéj, utraciła na zawsze prawo przemawiania do kraju.

Nieudolność, brak odwagi w ostatnim ruchu krajowym tak są widoczne, że powinny każdego z nas przekonać, iż pełnomocnicy Towarzystwa uchybili jego celom i środkom, że przyjęli missją, któréj, ani sercem ani zdolnościami odpowiedzieć nie byli w stanie. — Jakoż, za-

raz po klęsce, powstały liczne głosy, domagające się rachunku z czynności w naszém imieniu dokonanych, powstały zaskarżenia, nie tylko ze strony świadomych przygotowań do ruchu, ale nawet od uczestników onego. — Wszystko na próżno. Najzasłużeńsi, najgorliwsi członkowie, od zawiązku Towarzystwa otaczani czcią jego czcią należną wytrwałości, poświęceniom i zdolności, padli ofiarą ostracyzmu. Naczelnik moralny współczesnéj ruchowi Centralizacji, a w kraju jéj pełnomocnik, uległ temuż samemu losowi, bo hańbą jego, chciano swoją pokryć. Wszakże zarzuty jego jasne, kategoryczne, pozostały nie zbite; Centralizacja na obronę swoją nic prócz obelg nie znalazła.

W tém stanie rzeczy, kiedy nadto, świeżo przybyli bracia, zaprzeczają dzisiejszym kierownikom naszym, najmniejszéj powagi, najmniejszego wpływu w kraju; a pomimo to wszystko, większość Towarzystwa nie tylko przebacza, lecz owszem upiera się w wyborze do steru sprawy publicznéj tych samych ludzi, — my na tak fałszywem stanowisku dłużéj pozostać nie możemy, bo jesteśmy przekonani, iż Towarzystwo przysposabia przez to swoje samobójstwo, — bogdaj tylko bez nowych klęsk na Polskę!...

Obywatele! Jesteśmy wszyscy dawnymi Towarzystwa członkami; prace, widoki Towarzystwa były zawsze naszemi; dopóki nadzieja zbawiennéj reformy u steru mogła się pielęgnować, spokojni, czekaliśmy waszego wyroku. — Nareszcie, nowa Centralizacja stanęła, złożona w większości z członków dawnego składu, — nosi ona na sobie grzech pierworodny, z którego cząstkowa zmiana okupić jéj nie zdoła. Dziś więc Towarzystwa skończony jest zawód, — bo dzisiaj stanowczo przyjęliście, obywatele, smutne dziedzictwo krwawéj odpowiedzialności, która dotąd tylko na głowy waszych pełnomocników spadała. — My odpychamy od siebie tę solidarność i dla tego jednomyślnie, całym składem sekcji i każdy z podpisanych w szczególności, oświadczamy, iż odtąd przestajemy być członkami Towarzystwa Demokratycznego Polskiego.

Ingouville dnia 10 Czerwca 1847.

Michał Wittorski,
Leon Neumark,
Jan Neumark,
Stefan Wiszniewski,
Tomasz Wawrowski,
Florjan Bielkiewicz,
Michał Bielkiewicz,
Konstanty Leniewicz,
Bolesław Kuliński.

4943 W DRUKARNI I LITOGRAFII MAULDE I RENOU,
przy Ulicy Bailleul, 9—11.